

Instytut Pamięci Narodowej - Białystok

<https://bialystok.ipn.gov.pl/pl1/aktualnosci/164905,Uroczystosci-pogrzebowe-Stanislawa-Gutowskiego-ps-Sokol-Stary-Lubotyn-20-maja-20.html>
06.05.2024, 23:49

Uroczystości pogrzebowe Stanisława Gutowskiego ps. „Sokół” - Stary Lubotyń, 20 maja 2022

20 maja 2022 r. w miejscowości Stary Lubotyń odbyły się uroczystości pogrzebowe Stanisława Gutowskiego ps. „Sokół” - żołnierza 1.Podlaskiej Brygady Narodowego Zjednoczenia Wojskowego, który zginął w maju 1948 r.

Pogrzeb został zorganizowany przez Urząd Gminy w Starym Lubotyniu oraz Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku.

Mszę świętą sprawował ks. kan. Janusz Tyszka – proboszcz parafii w Starym Lubotyniu oraz ks. Tomasz Trzaska z Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN w Warszawie. W uroczystościach brały udział władze państwowe i samorządowe oraz licznie przybyła młodzież szkolna.

Stanisław Antoni Gutowski ps. „Sokół”, „Słowik” przyszedł na świat 1 kwietnia 1914 r. w Gumowie w rodzinie Marianny i Marcelego. W rodzinnym domu odebrał wychowanie patriotyczne w polskim duchu narodowym co skutkowało już w dorosłym życiu, świadomym wyborem środowiska, z którym się związał walcząc o niepodległy byt państwa polskiego.

W szeregach konspiracji wstąpił w czasie okupacji niemieckiej od 1942 r. zasilając lokalne struktury Narodowych Sił Zbrojnych na terenie powiatu Łomża. W tych strukturach zajmował się pracą organizacyjną oraz kolportażem podziemnej prasy. Uczestniczył też w organizowanych szkoleniach wojskowych przygotowujących żołnierzy do walki czynnej. Zdobyte wówczas doświadczenie oraz wrodzone zdolności zaowocowały w momencie powołania do istnienia w 1945 r. Narodowego Zjednoczenia Wojskowego, w którego szeregach walczył na terenie rodzimego powiatu łomżyńskiego kryptonim „Łaba” oraz sąsiadującego z nim powiatu ostrowskiego kryptonim „Olkusz”.

Na jesieni 1945 r. został mianowany dowódcą drużyny Pogotowia Akcji Specjalnej w oddziale por. Henryka Jastrzębskiego ps. „Zbych”. Od wiosny 1947 r. walczył w szeregach 1.Podlaskiej Brygady NZW por. Tadeusza Narkiewicza ps. „Ciemny”, a po jego śmierci samodzielnie dowodził patrolem PAS. Był także podkomendnym por. Zbigniewa Żwańskiego ps. „Noc”. Brał udział w wielu brawurowych akcjach przeciwko siłom resortu bezpieczeństwa publicznego. Ochraniał także miejscową ludność przed komunistycznymi represjami oraz pospolitymi przestępcami.

W maju 1948 r. został postrzelony w czasie próby wykonania likwidacji komunistycznego

funkcjonariusza Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego. Żołnierze z patrolu ukryli ciężko rannego „Sokoła” w gospodarstwie należącym do członka siatki terenowej w Jarmutach. Niestety bez opieki medycznej zmarł po kilku dniach cierpień. Jego ciało przewieziono w tajemnicy do rodzinnego domu w Gumowie. Pod osłoną nocy siostra zmarłego – Franciszka Gutowska przewiozła brata na cmentarz parafialny w Starym Lubotyniu i tam pochowała go w nieoznaczonym miejscu zachowując tajemnicę o tej mogile przez kolejne lata.

Dzięki relacji świadka zespół pracowników Biura Poszukiwań i Identyfikacji kierowany przez prof. Krzysztofa Szwagrzyka odnalazł szczątki Stanisława Gutowskiego. Prace ekshumacyjne odbyły się w czerwcu 2020 r.

Rodzina „Sokoła” notę identyfikacyjną w Pałacu Prezydenckim w Warszawie odebrała 12 sierpnia 2021 r.

Uroczystości pogrzebowe Stanisława Gutowskiego ps. „Sokół” - Stary Lubotyń, 20 maja 2022, Fot. Patrycja Czajkowska-Gurłacz

Uroczystości pogrzebowe Stanisława Gutowskiego ps. „Sokół” - Stary Lubotyń, 20 maja 2022, Fot. Patrycja Czajkowska-Gurłacz

Uroczystości pogrzebowe Stanisława Gutowskiego ps. „Sokół” - Stary Lubotyń, 20 maja 2022, Fot. Patrycja Czajkowska-Gurłacz

Uroczystości pogrzebowe Stanisława Gutowskiego ps. „Sokół” - Stary Lubotyń, 20 maja 2022, Fot. Patrycja Czajkowska-Gurłacz

Uroczystości pogrzebowe Stanisława Gutowskiego ps. „Sokół” - Stary Lubotyń, 20 maja 2022, Fot. Patrycja Czajkowska-Gurłacz

Uroczystości pogrzebowe Stanisława Gutowskiego ps. „Sokół” - Stary Lubotyń, 20 maja 2022, Fot. Patrycja Czajkowska-Gurłacz

Uroczystości pogrzebowe Stanisława Gutowskiego ps. „Sokół” - Stary Lubotyń, 20 maja 2022, Fot. Patrycja Czajkowska-Gurłacz

Uroczystości pogrzebowe Stanisława Gutowskiego ps. „Sokół” - Stary Lubotyń, 20 maja 2022, Fot. Patrycja Czajkowska-Gurłacz

Uroczystości pogrzebowe Stanisława Gutowskiego ps. „Sokół” - Stary Lubotyń, 20 maja 2022, Fot. Patrycja Czajkowska-Gurłacz

Uroczystości pogrzebowe Stanisława Gutowskiego ps. „Sokół” - Stary Lubotyń, 20 maja 2022, Fot. Patrycja Czajkowska-Gurłacz